

Rapportering Arkivens dag 2013

9 november

Tema: Flora och Fauna

Kalmar län

I Kalmar län hade hela 16 olika arkivinstitutioner, föreningar och museer öppet under Arkivens dag i 7 olika städer. Några av dem arrangerade Arkivens dag för första gången i år. Allt som lockade årets arrangemang närmare 400 personer till länets olika arkivinstitutioner, museer, bibliotek och föreningar.

Hos Folkrörelsearkivet i mellersta Kalmar län i Oskarshamn tidigarelades Arkivens dag till fredag kväll i samband med stadens Kulturnatt.

Nedan görs en redogörelse för varje arrangemang, utöver rapporterna som en del av arkiven skrivit själva.

Besöksstatistik

Borgholms kommunarkiv, Borgholm	9 besökare
Biologiska museet, Oskarshamn	9 besökare
Designarkivet i Pukeberg	57 besökare
Emmabodabygdens Arkivförening, Vissefjärda	90 besökare
Folkrörelsearkivet för mellersta Kalmar län, Oskarshamn	20 besökare
Kalmar kommunarkiv, Kalmar Folkrörelsearkiv, Släktforskarföreningen Genealogiska föreningen i Kalmar, Kalmar - Ölands Bokbindarsällskap, Kalmar Naturvetenskapliga sällskap och Studieförbundet Vuxenskolan Kalmar Kalmarregionen:	40 besökare
Nybro kommunarkiv	43 besökare
Psykiatriska museet, Västervik	25 besökare
Tjust släktforskarförening, Västervik	30 besökare
Västerviks visarkiv/Kunskapskällans vänner, Västervik	55 besökare

SUMMA: 378 besökare

Borgholms kommunarkiv, Borgholm

Borgholms kommunarkiv hade öppet mellan kl 10-13 med 9 besökare. Enligt uppgift var besökarna nyfikna och ställde många frågor och två av besökarna stannade i stort sett hela tiden.

Arkivet gjorde en utställning med axplock ur arkivens gömmor. Dagen flöt på bra. Pressen uppmärksammade Arkivens dag i Borgholms kommunarkiv både före och efter.

Biologiska museet, Oskarshamn

Biologiska museet i Oskarshamn var öppet mellan klockan 11-15 med 9 besökare. Besökarna var i medelåldern och för några var det första gången de besökte Biologiska museet.

Museet visade delar av den stora herbariesamlingen som innehåller 225 000 ark med växter från hela världen och från närområdet. Besökarna fick se några speciella ark med växter som

samlats in av tändsticks- och finansmannen Ivar Kreuger. På ett annat ark fanns växter som samlats in på Spetsbergen av S-A Andrée vid en resa innan hans polarexpedition med luftballongen Örnén. Museet hade besök av både Oskarshamns-Tidningen och Nyheterna under dagen. En kortare artikel publicerades någon dag före arrangemanget.

Synpunkt från Biologiska museet: "Ytterligare uppbackning från Arkivförbundet, t ex i form av tidningsannonser vore önskvärd."

Designarkivet i Pukeberg

Designarkivet i Pukeberg hade öppet mellan klockan 12-17 med 57 besökare. Hälften av besökarna var nya besökare och ungefär två tredjedelar var i åldern 50-80 år, resten övervägande i 30-årsåldern samt barn. Könsfördelning: 20 kvinnor och 37 män.

Designarkivet hade en liten utställning på temat Flora och fauna i entrén, en shopdel och en fikadel. I biblioteket fanns pärmar med foton, skisser och föremål. Arkivet erbjöd även guidning inne i arkivlokalerna. Mottagandet var över lag bra. Många kikade lite förstrött medans andra var mer engagerade. Dessa uttryckte stort intresse och viss förvåning över vilken typ av material som fanns på Designarkivet. Många av besökarna poängterade hur viktigt det är att bevara kulturhistorien.

Synpunkter från Designarkivet: "Ett sånt här arrangemang blir vad man gör det till. Vår ursprungliga plan gick i stöpet, men vi grupperade raskt om och det gick bra i den här formen också. Nästa gång ska vi ha mer framförhållning, så det är bra att nästa års tema redan är lanserat"

Emmabodabygdens Arkivförening, Vissefjärda

Emmabodabygdens Arkivförening hade öppet mellan klockan 13-16 med ungefär 90 besökare under dagen. Det var besökare från i stort sett hela regionen, flera av dess var återkommande från tidigare år. Som tidigare var det flest personer i övre medelåldern men några stycken entusiaster fanns det även från den yngre generationen.

Programmet under dagen bestod bland annat av ett mycket uppskattat föredrag av naturfotografen Nils Elgqvist från Nybro. Nils E har under många år varit verksam med att fotografera vilda djur och olika typer av naturfoto och han har även utgivit ett flertal böcker. Han visade fantastiska bilder på olika djur som man kan möta i den svenska naturen. Här fanns älgar, rådjur, rävar, lodjur och fåglar m.m.

Det visades även bilder på olika typer av växter. Utöver föredraget hade arkivföreningen anordnat en utställning av gamla bilder och handlingar från arkivet samt gamla skolplanscher med djur och växter.

Arkivföreningen hade också sammanställt en utställning om lin och hur hela processen med detta går till. Siv Johansson, ledamot i arkivföreningen visade på sin spinnrock hur man spann lin.

I samband med Arkivens dag firade även Emmabodabygdens Arkivförening 30 år. Arkivföreningens omfattande historia presenterades i text, bild och ord av ordförande Göran Persson och Pähr Gustavsson.

Folkrörelsearkivet för mellersta Kalmar län – Arkivens dag firades i samband med Oskarshamns kulturnatt den 8 november.

I samband med Arkivens dag hade Folkrörelsearkivet för mellersta Kalmar län öppet hus. Ett tjugotal personer sökte sig till Kulturhusets källare, där detta förnämliga arkiv är beläget.

Besökarna visade främst intresse för de äldre tidningsläggen – lokaltidningar från 1868 till 1975 – men även vissa arkivhandlingar efterfrågades.

I arkivet finns dokument från de tre mellanlänskommunerna Oskarshamn, Högsby och Mönsterås. Beteckningen folkrörelsearkiv är något missledande då här även finns dokument från företag, industrier och några rent personliga arkiv.

I anslutning till detta öppna hus ordnades även en enklare utställning i lokalerna.

Kalmar kommunarkiv, Kalmar Folkrörelsearkiv, Släktforskarföreningen Genealogiska föreningen i Kalmar, Kalmar - Ölands Bokbindarsällskap, Kalmar Naturvetenskapliga sällskap och Studieförbundet Vuxenskolan Kalmar

I Kalmar samkörde ett antal olika arkiv och föreningar Arkivens dag på Waldorfskolan hos Kalmar folkrörelsearkiv. Det var öppet mellan klockan 10-14 och ett 40-tal besökare trotsade vädrets makter för att hämta in nya kunskaper om Flora och Fauna på Waldorfskolan i Kalmar. Könsfördelningen var jämn och de flesta besökare var äldre med det var även några yngre besökare. Några hade aldrig besökt Arkivens dag tidigare med de flesta kände igen evenemanget sen tidigare.

Kalmar Folkrörelsearkiv visade ett bildspel om miljöinventeringen av Kalmar Dämme samt guidade runt i arkivet. Många besökare var intresserade och bad att få titta i flera av arkivets deponerade handlingar från föreningar och folkrörelser. Med inspiration från temat hade man plockat fram material från **Kalmar Naturvetenskapliga sällskap** och visade foton från föreningens exkursioner från 1920-1970-tal.

Kalmar kommunarkiv hade satt ihop en utställning med serviceförvaltningens planteringsöversikt från 1950-tal fram till nu för att visa hur man planerar och arbetar med stadens planteringar som under vår och sommar pryder Kalmars gator, parker, rondeller och torg. Möjligheten fanns att själv få rita och färglägga sin egen plantering. Dessutom visades en trädinventering över stadens mångskiftande och omfattande trädbestånd med exotiska växter som Bambu, Kaukasisk Vingnöt, Magnolia, Tulpanträd och Valnöt. För att illustrerar materialet visades både gamla och nya fotografier från 1865 fram till nu. Sist men inte minst – kunde man försiktigt få titta i ett gammalt skolherbarium från början av seklet.

Kalmar Genealogiska förening visade en skärmutställning om släktforskning och hade speciellt för dagen iordningställt släkträd till såväl Kalmars tidigare stadsträdgårdsmästare Magnus Erlandsson som Carl von Linné. Besökarna invigdes i konsten att via dator söka rätt på släktingar. Flera besökare tog detta tillfälle i akt för att få mer information och hjälp om hur man släktforskar och vilka elektroniska hjälpmedel det finns inom släktforskningen.

Kalmar/Ölands bokbindarsällskap visade exempel på bokbinderi och ställde ut böcker om fåglar som bundits in på ett konstfullt sätt. Besökarna förundrades över hur vackert det är med inbundna böcker och hur mycket man kan göra med små medel. Några av besökarna kunde tänka sig att börja med bokbinderi som ny hobby!

Studieförbundet Vuxenskolan i Kalmar hade satt samman en utställning om rosor, ”POM och Rosuppropet”. POM står för ”Programmet för odlad mångfald”, som är en nationell satsning för att bättre bevara och nyttja våra kulturväxter. Rosuppropet är en landsomfattande inventering av äldre kulturrosor. Apropå släktforskning kunde man här även titta på ”Rosornas släkträd”.

Synpunkter från arrangörerna i Kalmar: ”Trots regn och rusk var både besökare och arrangörer mycket nöjda med årets upplaga av Arkivens dag, denna speciella dag.”

Nybro kommunarkiv

Nybro kommunarkiv hade öppet mellan kl 10-15 på två platser i anslutning till varandra; kommunarkivets arkivlokaler och det nya arkivkontoret. 43 besökare hittade denna dag till Nybro kommunarkiv. Om man nått nya besökare och ungefärlig ålders- och könsfördelning på besökarna har inte kunnat göras eftersom detta är ett nytt evenemang och denna utvärdering anser man inte kunna göra förrän nästa år.

Dagens höjdpunkt var öppnandet av den låsta lådan från Pukebergs glasbruks administrativa arkiv. Lådan var försedd med hänglås och innehöll ytterligare två plåtlådor med dokument troligen kopplade till brukets 75-årsjubileum 1946.

Arrangemanget fick bra pressutrymme med både förhandsartiklar i fyra tidningar (Barometern, Östran, Nybro tidning och Nybro Extra, Barometern hade också en förhandsblänkare på kultursidan).

Synpunkter från Nybro kommunarkiv: ”Vissa logistiska saker som skyltning och bättre ljus fungerade inte (kunde inte byta från helgbelysning till vardagsbelysning).

Psykiatriska museet, Västervik

Psykiatriska museet hade under Arkivens dag öppet mellan kl 13-17 med 25 besökare. Besökarnas ålder var bred, mellan 15-80 år och det var jämt fördelat mellan kvinnor och män. Arrangemanget varade en dag men utställningen ”Röster om Georg Örn – ett patientöde kommer finnas kvar ända till den sista mars 2014 och miniutställningen ”Erik Korins Ledare genom Trädgård och Fält” kunde man se även under torsdagen efter Arkivens dag.

Museet mejlade till Västerviks-Tidningen och Västerviks Kommunextra innan om att det var Öppet hus på museet under Arkivens dag. Västerviks-Tidningen skulle eventuellt ha kommit och gjort ett reportage men dök tyvärr inte upp.

Synpunkter från Psykiatriska museet: ”Trevlig dag men vi hade inga förfrågningar idag om hur man söker efter anhöriga (patienter och personal). Vi har nyss haft Öppet Hus på Psykiatridagarna och då kom det över 100 personer. Kanske låg dessa dagar för nära

varandra? Det är så olika hur många som kommer på en helg, det kan variera mellan några få och flera hundra, trots ungefär samma reklam innan.”

Tjust släktforskarförening

Tjust släktforskarförening hade öppet samma tider som stadsbiblioteket denna lördag, 11-14. Besökarna var i åldrarna 35-70 och det var både kvinnor och män. De flesta var helt nya besökare och en del värvades till föreningen som nya medlemmar och flera anmälde sig till kursen om släktforskning. Tre medarbetare från föreningen var på plats och informerade och visade.

Synpunkter från Tjust Släktforskarförening, Västervik: ”Det bara drällde in besökare i släktforsksalen på Arkivens Dag.”

Västerviks visarkiv och Kunskapskällans vänner

Västerviks visarkiv gjorde i år gemensam sak med Kunskapskällans Vänner i deras lokaler vid Västerviks gymnasium. Över 50 personer besökte Kunskapskällan denna dag, kl. 11-14. Besökarna var i åldrarna 9-89 år, de flesta över 55. Det var gamla som nya Västerviksbor och några nya medlemmar värvades till Kunskapskällans Vänner.

Under rubriken ”Flora i förändring” visade Gunvald Bruce växter ur herbariesamlingen och berättade om hur den småländska floran förändrats sedan 1860-talet.

Marcus Brännström från Västerviks visarkiv hade satt samman en kompaktutställning med temat ”Fulvia Fästing och andra fynd ur Visarkivets samlingar”.

Vi bjöd på frukt – torkade äpplen och päron – och cider. Notblad från Västerviks visarkiv på temat ”Flora och fauna” visades under en månad efter Arkivens Dag i montrar på Gymnasiebiblioteket.

I Västerviks Stadsbibliotek visade konstnären och galleristen Åsa F Jägerhorn släktträd.

Synpunkter från Västerviks visarkiv och Kunskapskällans vänner: ”Vi ser tillbaka på en lyckad Arkivens Dag med många spännande samtal och många specialintresserade på plats. Totalt deltog 2 föreningar, 1 arkiv, 1 bibliotek, 1 herbarium och 1 galleri. Arkivens dag resulterade i två utställningar med utställningstid efter Arkivens Dag - en med släktträd och en med notblad på temat ”Flora och fauna”.

Sammanställt av
Karin Lokrantz Nilsson
Kalmar läns Arkivförbund
2013-12-11